

AANBEVELING 1 WEES JE BEWUST VAN JE VERWACHTINGEN VAN LEERLINGEN

Activiteit: 60 seconden over mijn leerling

Het doel van deze activiteit is om te komen tot (meer) bewustwording van het beeld dat je hebt van je leerlingen. Hoe kom je tot dit beeld? Hoe beïnvloedt het je lesgeven? En welke positieve of negatieve gevolgen zou dit beeld kunnen hebben voor je lesgeven aan verschillende leerlingen?

1. Beschrijven

Ga met een of twee collega's apart zitten. Zorg dat iedereen foto's of een namenlijst heeft van de leerlingen uit de eigen klas. Beschrijf om de beurt een aantal leerlingen, bijvoorbeeld tien. Gebruik hiervoor de volgende vragen:

1. Wat is je beeld van deze leerling?
2. Wat weet je over deze leerling?
3. Wat heeft deze leerling nodig om belangrijke lesdoelen te halen?

Zet de timer bij iedere leerling op 60 seconden. Wanneer je binnen die tijd klaar bent, ga je alvast door naar de volgende leerling. Ben je nog niet klaar als de timer gaat, maak dan je zin af en ga vervolgens door met de volgende leerling. Degene die luistert, probeert zo goed mogelijk in steekwoorden op te schrijven wat er gezegd wordt. Na het afgesproken aantal leerlingen wisselen jullie van rol. Voer nog geen gesprek over wat er tot nu toe gezegd is. Ga door tot iedereen zijn of haar leerlingen heeft besproken.

2. Analyseren

Bekijk de opgeschreven steekwoorden samen met de tabel op de volgende pagina. Over welke kenmerken wordt wat gezegd (cognitieve, sociaal-emotionele, motivationele leerlingkenmerken en/of achtergrondkenmerken)? Hoe wordt de leerling op deze kenmerken geëvalueerd (negatief, neutraal of positief)? Zijn er leerlingen waarover leerkracht zegt dat hij/zij hem of haar niet zo goed kent? Of zijn er leerlingen met heel weinig kernwoorden? Bekijk de tabel ook verticaal – welke leerlingkenmerken komen vooral terug in de beschrijvingen?

AANBEVELING 1 WEES JE BEWUST VAN JE VERWACHTINGEN VAN LEERLINGEN

Cognitieve leerlingkenmerken	Sociaal-emotionele leerlingkenmerken	Motivationale leerlingkenmerken	Achtergrondkenmerken
Cognitief vermogen Schoolprestaties Kennissen Leerstijl Zelfregulatie/ metacognitie Leerproblemen Vakspecifieke bekwaamheid	Psychosociale ontwikkeling Emotionele ontwikkeling Zelfbeeld Persoonlijkheidskenmerken Welbevinden Sociaal-emotionele gedragsproblemen Samenwerking	Motivatie Inzet Interesse Werkhouding Gedrag in de klas	Thuisituatie Culturele achtergrond Woonsituatie Ziekte Eerder onderwijs
Voorbeelden:	Voorbeelden:	Voorbeelden:	Voorbeelden:
'is heel intelligent' 'leert vooral door te luisteren' 'is dyslectisch' 'hij scoort niet zo goed'	'heeft helemaal geen sociaal contact met anderen' 'heeft veel bevestiging nodig' 'zit helemaal niet lekker in z'n vel' 'heeft volgens mij ADD' 'kan goed met anderen samenwerken'	'doet gewoon niets' 'vindt technische dingen interessant' 'hij werkt er echt heel hard voor' 'kan zo ontzettend zeuren' 'een druk baasje'	'z'n ouders zitten er strak op, overhoren hem goed' 'is eerder veel ziek geweest' 'gescheiden ouders' 'thuisituatie is niet zo goed' 'spreekt thuis een andere taal'

Tabel 1. Leerlingkenmerken

3. Reflecteren

Denk na over onderstaande reflectievragen en bespreek de vragen met collega's. Het doel hiervan is om je verder te laten nadenken over het beeld dat je hebt, waar dit beeld vandaan komt en welke gevolgen het heeft voor je handelen.

- Hoe breed of smal is je beeld van de leerlingen?
- Welke leerlingen zijn vooral in positieve termen besproken? Welke leerling(en) vooral negatief? Hoe verschilt de manier waarop je deze leerlingen benadert en lesgeeft?
- Van welke leerlingen heb je opgemerkt dat je beeld niet volledig is? Wat zou je nog over deze leerlingen willen weten?
- Probeer van een aantal leerlingen concreet te maken op basis van welke informatie (gesprekken, observaties, interactie, prestaties) je tot je beeld bent gekomen.
- Indien jullie dezelfde leerlingen beschreven hebben: maak een vergelijking per leerling. Waar is er sprake van een vergelijkbaar beeld? Waar vullen jullie elkaar aan? Bij welke leerling is er sprake van een verschillend beeld?

Probeer op basis van de reflecties een aantal intenties te formuleren, bijvoorbeeld om beelden te checken, leerlingen beter te leren kennen, je bewuster te worden van je gedrag of wellicht ander gedrag te laten zien. Bespreek jullie intenties met elkaar en spreek af wanneer jullie elkaar hierop een terugkoppeling geven.

Bron: Jager, L., Denessen, E., Cillessen, A. H., & Meijer, P. C. (2021). Sixty seconds about each student: studying qualitative and quantitative differences in teachers' knowledge and perceptions of their students. *Social Psychology of Education, 24*(1), 1-35.